

IZVJEŠTAJ O FINANSIJSKOJ REVIZIJI

ZAVODA ZA JAVNO ZDRAVSTVO FBIH

2020.

Broj: 01-02-06-11-1-2329-7/20

Sarajevo, septembar 2021.

SADRŽAJ

I	IZVJEŠTAJ NEZAVISNOG REVIZORA	1
1.	IZVJEŠTAJ O REVIZIJI FINANSIJSKIH IZVJEŠTAJA	1
2.	IZVJEŠTAJ O REVIZIJI USKLAĐENOSTI	2
II	REZIME DATIH PREPORUKA.....	4
III	KRITERIJI ZA FINANSIJSKU REVIZIJU.....	5
IV	IZVJEŠTAJ O REVIZIJI.....	6
1.	UVOD	6
2.	PREDMET, CILJ I OBIM REVIZIJE	6
3.	PRAĆENJE PRIMJENE PREPORUKA I ANALIZA PODUZETIH MJERA.....	7
4.	SISTEM INTERNIH KONTROLA	7
5.	POSLOVI IZ NADLEŽNOSTI	9
5.1	Program obavezne imunizacije	9
5.2	Plan potreba medicinske opreme.....	11
5.3	Kontinuirana profesionalna edukacija iz zdravstvenog menadžmenta.....	12
6.	PLANIRANJE, DONOŠENJE BUDŽETA I IZVJEŠTAVANJE	13
7.	FINANSIJSKI IZVJEŠTAJI	13
7.1	GODIŠNJI IZVJEŠTAJ O IZVRŠENJU BUDŽETA.....	13
7.1.1	Prihodi i primici	13
7.1.2	Rashodi, izdaci i finansiranje.....	13
7.1.2.1	Plaće i naknade troškova zaposlenih	14
7.1.2.2	Izdaci za materijal, sitan inventar i usluge.....	14
7.2	BILANS STANJA.....	17
7.2.1	Kratkoročna potraživanja	17
7.2.2	Stalna sredstva	18
7.2.3	Kratkoročne obaveze i razgraničenja.....	18
8.	JAVNE NABAVKE	18
9.	KOMENTARI NA NACRT IZVJEŠTAJA.....	20
V	PRILOG: GODIŠNJI FINANSIJSKI IZVJEŠTAJI.....	21
	Godišnji izvještaj o izvršenju budžeta za 2020. godinu	22
	Bilans stanja na 31. 12. 2020. godine	25

I IZVJEŠTAJ NEZAVISNOG REVIZORA

Izvještaj nezavisnog revizora daje se na osnovu provedene finansijske revizije, koja obuhvata reviziju finansijskih izvještaja i reviziju usklađenosti aktivnosti, finansijskih transakcija i informacija s relevantnim zakonima i drugim propisima.

1. IZVJEŠTAJ O REVIZIJI FINANSIJSKIH IZVJEŠTAJA

Mišljenje

Izvršili smo reviziju finansijskih izvještaja **Zavoda za javno zdravstvo FBiH (u daljem tekstu: Zavod)**, koji obuhvataju: Bilans stanja na 31. 12. 2020. godine, Račun prihoda i rashoda, Izvještaj o kapitalnim izdacima i finansiranju, Posebne podatke o plaćama i broju zaposlenih, Godišnji izvještaj o izvršenju budžeta za godinu koja se završava na taj dan, te Analizu iskaza – tekstualni dio, uključujući i rezime značajnih računovodstvenih politika.

Prema našem mišljenju, finansijski izvještaji istinito i fer prikazuju, u svim materijalnim aspektima, finansijski položaj Zavoda na 31. 12. 2020. godine i izvršenje budžeta za godinu koja se završava na taj dan, u skladu s prihvaćenim okvirom finansijskog izvještavanja.

Osnova za mišljenje

Reviziju smo obavili u skladu sa Zakonom o reviziji institucija u Federaciji Bosne i Hercegovine i primjenjivim Međunarodnim standardima vrhovnih revizionih institucija (ISSAI). Naše odgovornosti prema tim standardima detaljnije su opisane u odjeljku *Odgovornost revizora za reviziju finansijskih izvještaja*.

Nezavisni smo od Zavoda u skladu s ISSAI-jem 130 – Etički kodeks, te u skladu s etičkim zahtjevima koji su relevantni za našu reviziju, i ispunili smo ostale etičke odgovornosti u skladu s tim zahtjevima.

Vjerujemo da su revizorski dokazi koje smo pribavili dovoljni i odgovarajući da osiguraju osnovu za naše mišljenje.

Odgovornost rukovodstva za finansijske izvještaje

Rukovodstvo Zavoda odgovorno je za izradu i fer prezentaciju finansijskih izvještaja, u skladu s prihvaćenim okvirom finansijskog izvještavanja u Federaciji Bosne i Hercegovine. Ova odgovornost podrazumijeva i kreiranje, primjenu i održavanje internih kontrola, relevantnih za pripremu i prezentaciju finansijskih izvještaja koji ne sadrže materijalno značajne pogrešne iskaze usljed prevare ili greške, odgovarajuća objelodanjivanja relevantnih informacija u napomenama uz finansijske izvještaje, kao i odabir i primjenu odgovarajućih računovodstvenih politika i računovodstvenih procjena koje su razumne u datim okolnostima.

Odgovornost revizora za reviziju finansijskih izvještaja

Naši ciljevi su steći razumno uvjerenje o tome da li su finansijski izvještaji kao cjelina bez značajnog pogrešnog prikaza usljed prevare ili greške, kao i izdati izvještaj nezavisnog revizora koji uključuje naše mišljenje. Razumno uvjerenje je visok nivo uvjerenja, ali nije garancija da će revizija, obavljena u skladu s Međunarodnim standardima vrhovnih revizionih institucija, uvijek otkriti značajno pogrešno prikazivanje kada ono postoji.

Pogrešni prikazi mogu nastati usljed prevare ili greške i smatraju se značajnim ako se razumno može očekivati da, pojedinačno ili zbirno, utiču na ekonomske odluke korisnika donesene na osnovu tih finansijskih izvještaja.

Kao dio revizije, u skladu s Međunarodnim standardima vrhovnih revizionih institucija, stvaramo profesionalne procjene i održavamo profesionalni skepticizam tokom revizije. Mi također:

- prepoznavamo i procjenjujemo rizike značajnog pogrešnog prikazivanja finansijskih izvještaja, zbog prevare ili greške, oblikujemo i obavljamo revizijske postupke kao reakciju na te rizike i pribavljamo revizijske dokaze koji su dovoljni i primjereni da osiguraju osnovu za naše mišljenje. Rizik neotkrivanja značajnog pogrešnog prikazivanja, nastalog usljed prevare, veći je od rizika nastalog usljed greške, jer prevara može uključiti tajne sporazume, krivotvorenje, namjerno izostavljanje, pogrešno prikazivanje ili zaobilaženje internih kontrola;
- stičemo razumijevanje internih kontrola relevantnih za reviziju kako bismo oblikovali revizijske postupke koji su primjereni u datim okolnostima, ali ne i za svrhu izražavanja mišljenja o uspješnosti internih kontrola Zavoda;
- ocjenjujemo primjerenost korištenih računovodstvenih politika i razumnost računovodstvenih procjena, kao i povezanih objava rukovodstva;
- ocjenjujemo cjelokupnu prezentaciju, strukturu i sadržaj finansijskih izvještaja, uključujući i objave, kao i odražavaju li finansijski izvještaji transakcije i događaje na kojima su zasnovani na način kojim se postiže fer prezentacija.

Mi komuniciramo s rukovodstvom, između ostalih pitanja, i u vezi s planiranim djelokrugom i vremenskim rasporedom revizije i važnim revizijskim nalazima, uključujući i one u vezi sa značajnim nedostacima u internim kontrolama, koji su otkriveni tokom revizije.

2. IZVJEŠTAJ O REVIZIJI USKLAĐENOSTI

Mišljenje s rezervom

Uz reviziju finansijskih izvještaja **Zavoda za javno zdravstvo FBiH za 2020. godinu**, izvršili smo i reviziju usklađenosti aktivnosti, finansijskih transakcija i informacija s relevantnim zakonima i drugim propisima.

Prema našem mišljenju, osim za navedeno u odjeljku *Osnova za mišljenje s rezervom*, aktivnosti, finansijske transakcije i informacije Zavoda za 2020. godinu u skladu su, u svim materijalnim aspektima, sa zakonima i drugim propisima koji su definisani kao kriteriji za datu reviziju.

Osnova za mišljenje s rezervom

Kao što je navedeno u Izvještaju:

1. **Ne možemo potvrditi da su potrebne količine vakcina za imunizaciju djece u FBiH za 2020. godinu planirane i nabavljene na osnovu relevantnih pokazatelja, s obzirom na to da je u skladištu na kraju godine ostao značajan broj neiskorištenih vakcina, ukupne vrijednosti od 2.111.269 KM, od čega je 98% nabavljeno u decembru. Ovakvim načinom planiranja i nabavke vakcina nije zadovoljen princip efikasnosti kod izrade i izvršenja Budžeta u skladu sa članom 4. Zakona o budžetima u FBiH (tačke 5.1 i 8. Izvještaja);**
2. **Ugovori o djelu zaključivani su za obavljanje redovnih poslova koji su utvrđeni Pravilnikom o organizaciji i sistematizaciji, a koji su obavljani u kontinuitetu tokom cijele godine, što nije u skladu s odredbama Zakona o radu (tačka 7.1.2.2 Izvještaja).**

Reviziju usklađenosti izvršili smo u skladu sa Zakonom o reviziji institucija u Federaciji Bosne i Hercegovine i ISSAI-jem 4000 – Standard za reviziju usklađenosti. Naše odgovornosti prema tom standardu detaljnije su opisane u odjeljku *Odgovornost revizora za reviziju usklađenosti*.

Nezavisni smo od Zavoda u skladu s ISSAI-jem 130 – Etički kodeks, kao i u skladu s etičkim zahtjevima koji su relevantni za našu reviziju, i ispunili smo ostale etičke odgovornosti u skladu s tim zahtjevima.

Vjerujemo da su revizorski dokazi koje smo pribavili dovoljni i odgovarajući da osiguraju osnovu za naše mišljenje s rezervom.

Odgovornost rukovodstva za usklađenost

Pored odgovornosti za pripremu i fer prezentaciju finansijskih izvještaja, rukovodstvo Zavoda odgovorno je da osigura da aktivnosti, finansijske transakcije i informacije budu u skladu s propisima kojima su regulisane i potvrdi da je tokom fiskalne godine obezbijedilo namjensko, svrsishodno i zakonito korištenje raspoloživih sredstava za ostvarivanje utvrđenih ciljeva, te ekonomično, efikasno i efektivno funkcionisanje sistema finansijskog upravljanja i kontrole.

Odgovornost revizora za reviziju usklađenosti

Pored odgovornosti da izrazimo mišljenje o finansijskim izvještajima, naša odgovornost podrazumijeva i izražavanje mišljenja o tome da li su aktivnosti, finansijske transakcije i informacije, u svim materijalnim aspektima, u skladu sa zakonima i drugim propisima kojima su regulisane. Odgovornost revizora uključuje obavljanje procedura kako bi pribavili revizijske dokaze o tome da li se sredstva koriste za odgovarajuće namjene i da li je poslovanje Zavoda, prema definisanim kriterijima, usklađeno sa zakonima i drugim propisima. Procedure podrazumijevaju procjenu rizika od značajnih neusklađenosti sa zakonima i propisima koji regulišu poslovanje subjekta revizije. Također, naša odgovornost podrazumijeva i ocjenu finansijskog upravljanja, funkcije interne revizije i sistema internih kontrola.

Sarajevo, 7. 9. 2021. godine

ZAMJENIK GENERALNOG REVIZORA

Dragan Kolobaric

Dragan Kolobaric

GENERALNI REVIZOR

Dževad Nekić

Dževad Nekić

II REZIME DATIH PREPORUKA

REDNI BROJ	PREPORUKE	BROJ POGLAVLJA
1.	Donijeti strategiju upravljanja rizicima i sačiniti mapu procesa sa registrom rizika, u skladu sa Zakonom o finansijskom upravljanju i kontroli u javnom sektoru.	Tačka 4.
2.	Donijeti Plan integriteta i plan djelovanja Zavoda za borbu protiv korupcije.	Tačka 4.
3.	Planiranje potrebnih količina vakcina vršiti na osnovu realnih pokazatelja, kako bi se osiguralo efikasno korištenje javnih sredstava.	Tačka 5.1
4.	Osigurati blagovremen i potpun nadzor nad kontrolom troškova nastalih po osnovu kontinuirane profesionalne edukacije iz zdravstvenog menadžmenta.	Tačka 5.3
5.	U saradnji s Federalnim ministarstvom finansija poduzeti aktivnosti na evidentiranju prihoda i rashoda nastalih po osnovu kontinuirane profesionalne edukacije iz zdravstvenog menadžmenta.	Tačka 5.3
6.	Donijeti Pravilnik o radu i Pravilnik o unutrašnjoj organizaciji sa jasno definisanim koeficijentima za obračun i isplatu plaće.	Tačka 7.1.2.1
7.	Angažovanje vanjskih saradnika za obavljanje poslova utvrđenih Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji vršiti u skladu sa Zakonom o radu.	Tačka 7.1.2.2
8.	Provoditi aktivnosti na redovnoj naplati potraživanja za izvršene usluge, u skladu sa zakonskim propisima.	Tačka 7.2.1

III KRITERIJI ZA FINANSIJSKU REVIZIJU

Ured za reviziju institucija u Federaciji Bosne i Hercegovine u okviru finansijske revizije provodi reviziju finansijskih izvještaja i reviziju usklađenosti. Revizija finansijskih izvještaja i revizija usklađenosti podrazumijevaju proces objektivnog prikupljanja i procjenjivanja dokaza kako bi se utvrdilo da li su predmeti revizije, tj. finansijski izvještaji, kao i aktivnosti, finansijske transakcije i informacije, usklađeni s odgovarajućim kriterijima koji su sadržani u zakonima i drugim propisima. Kriteriji predstavljaju poredbene parametre koji se koriste kako bi se dala ocjena predmeta revizije.

Za obavljanje finansijske revizije korišteni su sljedeći kriteriji:

- Zakon o budžetima u FBiH;
 - Uredba o računovodstvu budžeta u FBiH;
 - Pravilnik o knjigovodstvu budžeta u FBiH;
 - Pravilnik o finansijskom izvještavanju i godišnjem obračunu budžeta u FBiH;
- Zakon o računovodstvu i reviziji u FBiH;
- Budžet FBiH za 2020. godinu;
- Zakon o izvršavanju Budžeta FBiH za 2020. godinu;
- Zakon o trezoru u FBiH;
- Zakon o javnim nabavkama;
- Zakon o plaćama i naknadama u organima vlasti FBiH;
- Zakon o porezu na dohodak;
- Zakon o radu;
- Zakon o doprinosima;
- Zakon o finansijskom upravljanju i kontroli u javnom sektoru u FBiH;
- Zakon o internoj reviziji u javnom sektoru u FBiH;
- Zakon o zdravstvenoj zaštiti;
- kao i drugi podzakonski akti navedenih zakona.

IV IZVJEŠTAJ O REVIZIJI

1. UVOD

Zavod za javno zdravstvo FBiH (u daljem tekstu Zavod) osnovan je Zakonom o zdravstvenoj zaštiti¹ i Odlukom Vlade FBiH broj 767/98 iz aprila 1998. godine o početku rada Zavoda.

Zavod, u skladu sa Zakonom o zdravstvenoj zaštiti, vrši statistička istraživanja iz područja zdravstva u svrhu praćenja i ocjene zdravstvenog stanja stanovništva iz područja organizacije i rada zdravstvenih službi; planira, predlaže i provodi mjere za očuvanje i unapređenje zdravlja stanovništva; vodi javno-zdravstvene registre; prati i analizira epidemiološko stanje, predlaže, organizira i provodi protuepidemijske mjere, posebno u izvanrednim situacijama; planira i nadzire mjere dezinfekcije, dezinsekcije i deratizacije i protuepidemijske DDD postupke; planira i vrši centralnu distribuciju vakcina, nadzire i evaluira provedbe obaveznih imunizacija; obavlja javno-zdravstvene mikrobiološke djelatnosti od interesa za državu; prati, proučava i ocjenjuje higijensku ispravnost vode za piće, površinske i otpadne vode, stanja vodo-snabdijevanja na terenu, zdravstvene ispravnosti namirnica i predmeta opće upotrebe, kao i onih koje su namenjene u međunarodnom prometu.

Unutrašnja organizacija i način rada Zavoda utvrđeni su Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji koji je usvojen 2012. godine, s posljednjom izmjenom od 21. 10. 2020. godine.

Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji Zavoda uređen je način rada i rukovođenja, te opis radnih mjesta izvršitelja i zaposlenika. Pravilnik je donijelo Upravno vijeće, kako je definirano članom 49. Statuta. Članom dva Pravilnika definirano je da Zavod djeluje u dvije organizacione cjeline, i to u Sarajevu i Mostaru.

Sistematizovana su radna mjesta za 170 izvršilaca, a na 31. 12. 2020. godine u Zavodu je bilo 115 zaposlenih, dok je Budžetom planirano 126 zaposlenih.

Poslovanje Zavoda odvija se u osam organizacionih jedinica, kojima rukovode rukovodioci službi.

Zavod predstavlja i zastupa direktor Zavoda Davor Pehar, imenovan 1. 9. 2015. godine. Direktora imenuje i razrješava Upravno vijeće, uz saglasnost federalnog ministra zdravstva, u skladu s članom 52. stav 1. Zakona o zdravstvenoj zaštiti. Zavodom upravlja Upravno vijeće, koje imenuje i razrješava Vlada FBiH u skladu s članom 50. stav 6. Zakona o zdravstvenoj zaštiti.

Upravni odbor Zavoda imenuje Vlada FBiH, na prijedlog Federalnog ministarstva zdravstva, i čine ga predstavnici osnivača – tri člana, od kojih jedan mora biti ispred Federalnog ministarstva zdravstva, stručnih radnika Zavoda – dva člana, od kojih najmanje jedan mora biti iz reda zdravstvenih radnika. Vlada FBiH je imenovala Upravni odbor Zavoda za javno zdravstvo FBiH 13. 11. 2014. godine na period od četiri godine, u sastavu: predsjednik Goran Čerkez i četiri člana (Alen Pilav, Aida Ramić- Čatak, Dubravka Ćubela i Aida Pilav) kojem je mandat istekao u 2018. godini. Na hitnoj sjednici održanoj 7. 6. 2021. godine Vlada FBiH razriješila je stari Upravni odbor i imenovala privremeni Upravni odbor Zavoda u sastavu: predsjednik Goran Čerkez i četiri člana (Mirza Terzo, Lejla Lizde, Aida Ramić-Čatak i Slađana Šarac).

Privremeno sjedište Zavoda registrovano je u Sarajevu, a poslovanje se obavlja u dvije poslovne jedinice, i to u Sarajevu, Ulica Titova broj 9 i u Mostaru, Ulica Vukovarska 46.

2. PREDMET, CILJ I OBIM REVIZIJE

Predmet revizije su finansijski izvještaji Zavoda za 2020. godinu i usklađenost aktivnosti, finansijskih transakcija i informacija s relevantnim zakonima i drugim propisima.

Cilj je da se izrazi mišljenje o tome jesu li finansijski izvještaji pouzdani i da li bilanci u potpunosti odražavaju rezultate izvršenja budžeta. Revizijom će se procijeniti primjenjuje li rukovodstvo institucije zakone i propise i koristi li sredstva za odgovarajuće namjene, te ocijeniti finansijsko upravljanje, sistem internih kontrola i funkcija interne revizije.

¹ „Sl. novine FBiH“, br. 46/10 i 75/13

Revizija je obavljena u skladu s internim planskim dokumentima, u periodu od decembra 2020. do jula 2021. godine.

S obzirom na to da se revizija obavlja ispitivanjem na bazi uzorka i da postoje inherentna ograničenja u računovodstvenom sistemu i sistemu internih kontrola, pojedine materijalno značajne greške mogu ostati neotkrivene.

3. PRAĆENJE PRIMJENE PREPORUKA I ANALIZA PODUZETIH MJERA

Ured za reviziju institucija u FBiH (u daljem tekstu: Ured) izvršio je finansijsku reviziju Zavoda za 2016. godinu, sačinio Izvještaj o izvršenoj reviziji i dao pozitivno mišljenje o finansijskim izvještajima i mišljenje s rezervom o usklađenosti poslovanja sa zakonskim i ostalim propisima. U Izvještaju su date preporuke s ciljem otklanjanja uočenih propusta i nedostataka. Zavod je postupilo u skladu s članom 16. tačka 3. Zakona o reviziji institucija u FBiH i obavijestilo je o preduzetim radnjama u cilju prevazilaženja nepravilnosti identifikovanih u revizorskom izvještaju. Revizijom je konstatovano da su preduzete odgovarajuće mjere, u skladu s planiranim aktivnostima.

Uvidom u preduzete aktivnosti i analizom realizacije datih preporuka utvrdili smo sljedeće:

Realizovane preporuke

- 1) Evidencija stalnih sredstava vodi se na odgovarajućim pozicijama radi tačne prezentacije i obračuna amortizacije, u skladu sa zakonskim propisima.
- 2) Pomoćne evidencije stalnih sredstava usklađene su sa evidencijom Glavne knjige trezora.
- 3) Pribavljena je saglasnost Upravnog odbora na zaključenje ugovora o pojedinačnim javnim nabavkama u Zavodu čija vrijednost prelazi 50.000 KM, u skladu sa članom 33. Statuta Zavoda.
- 4) Nabavka roba i usluga vršena je u skladu sa Zakonom o javnim nabavkama.
- 5) Zavod je poduzeo aktivnosti prema nadležnim institucijama za imenovanje Nadzornog odbora.
- 6) Potpisani ugovori realizuju se na osnovu provedenih nabavki, uz poštivanje ugovorenih klauzula.

Djelimično realizovane preporuke

- 1) Iako Zavod provodi aktivnosti na naplati potraživanja za izvršene usluge u skladu sa zakonskim propisima, iskazan je značajan iznos na sumnjivim i sporim potraživanjima.
- 2) Izmjenama Pravilnika o unutrašnjoj organizaciji nije izvršeno usklađivanje s Pravilnikom o radu i Kolektivnim ugovorom o pravima i obavezama poslodavaca i zaposlenika u oblasti zdravstva na teritoriji FBiH, niti je određena složenost poslova pripadajućem radnom mjestu;
- 3) Izvršena je nadogradnja za dio postojećih i doneseni su pojedinih akti, u skladu sa zakonskim propisima, s ciljem jačanja internih kontrola.

Nakon izvršene revizije za 2020. godinu dato je ukupno osam preporuka, od čega je šest novih i dvije preporuke koje su već date u Izvještaju o finansijskoj reviziji za 2016. godinu (tri djelimično realizovane, a spojene u dvije).

4. SISTEM INTERNIH KONTROLA

Cilj sistema internih kontrola je da osigura razumno uvjerenje da Ministarstvo u poslovanju upravlja sredstvima zakonito, transparentno, ekonomično, efikasno i efektivno, odnosno da interne kontrole funkcioniraju adekvatno i efikasno, u skladu s važećom regulativom.

Finansijsko upravljanje i kontrola

Zakon o finansijskom upravljanju i kontroli u javnom sektoru u FBiH², Pravilnik o provođenju finansijskog upravljanja i kontrole u javnom sektoru FBiH³ i Standardi interne kontrole u javnom

² „Sl. novine FBiH“, br. 38/16

³ „Sl. novine FBiH“, br. 6/17, 3/19

sektoru u FBiH⁴ nalažu uspostavljanje, vođenje i procjenu sistema internih kontrola na osnovu COSO modela⁵.

Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji Zavoda usvojenim 2012. godine, sa posljednjim dopunama izvršenim u 2020. godini, uređen je način rada i rukovođenja, kao i opis radnih mjesta za obavljanje poslova i zadataka. U opisu radnih mjesta nije utvrđen stepen složenosti poslova, koji se koristi kao kriterij za dodjelu koeficijenta definisanih Pravilnikom o radu. Stepene složenosti poslova za zaposlene medicinske struke Zavod je preuzeo iz Kolektivnog ugovora o pravima i obavezama poslodavaca i zaposlenika u oblasti zdravstva na teritoriji FBiH iz 2007. godine i prenio ih u Pravilnik o radu, te ih koristi pri obračunu plaća. Pravilnik o unutrašnjoj organizaciji ne sadrži opis radnih mjesta zaposlenika po složenosti poslova, što utiče na dodijeljeni koeficijent za obračun plaća zaposlenih. S obzirom na to da je u 2017. godini potpisan Kolektivni ugovor o pravima i obavezama poslodavaca i zaposlenika u području zdravstva na teritoriji FBiH između Nezavisnog strukovnog sindikata radnika zaposlenih u zdravstvu FBiH, s jedne strane, i kantonalnih ministara zdravstva u vladama Kantona Sarajevo, Zeničko-dobojskog kantona i Bosansko-podrinjskog kantona, s druge strane. Ovom kolektivnom ugovoru naknadno je pristupio i Unsko-sanski kanton, dok su u Tuzlanskom i Srednjobosanskom zaključeni Kolektivni ugovori na nivou kantona. **S obzirom na to da je usvojen Zakon o radu i potpisan kolektivni ugovor u 2017. godini, ne možemo potvrditi da je Pravilnik o unutrašnjoj organizaciji usaglašen s važećim zakonskim i podzakonskim aktima.**

Također, interni akti nisu usaglašeni sa izmjenama u zakonskoj regulativi i dodatnim nadležnostima Zavoda (provođenje nabavki i skladištenje vakcina za program obavezne godišnje imunizacije stanovništva protiv zaraznih bolesti), kao npr. Pravilnik o radu iz 2006. godine, Statut iz 2012. godine, Pravilnik o finansijskom poslovanju iz 2006. godina, Pravilnik o formiranju cijena iz 2003. godina, Pravilnik o korištenju, sigurnosti i zaštiti informatičke opreme i podataka iz 2006. godine, itd.

Pravilnikom o internoj kontroli iz 2016. godine definisani su upravljački, administrativni i finansijsko-računovodstveni kontrolni postupci, postupci informisanja i komuniciranja, te izvršena procjena rizika za određene aktivnosti i propisani postupci nadgledanja za pojedine procese poslovanja. Izvršena je procjena kontrolnog rizika za sve značajnije procese koji obavljaju sektori i službe, u cilju smanjenja vjerovatnoće da će doći do neželjenih dešavanja zbog nedovoljnog funkcionisanja internih kontrola. Pravilnik treba dopuniti konkretnim opisima procesa i odgovornim radnim pozicijama po Pravilniku o unutrašnjoj organizaciji za konkretne interne kontrole. Iako je definisan navedenim Pravilnikom, nije vršen nadzor nad provođenjem predviđenih kontrolnih aktivnosti i donesenih politika i procedura, niti su sačinjavani izvještaji o tome, što je značajno za Zavod s obzirom na to da posluje u dvije zasebne organizacione jedinice.

Nije sačinjena strategija upravljanja rizicima, niti registar rizika sa mapom procesa, u kojoj su opisani poslovni procesi i aktivnosti koje se provode u organizacionim jedinicama, lica odgovorna za provođenje, te način i rokovi provođenja pojedinih aktivnosti.

U skladu sa Zakonom o finansijskom upravljanju i kontroli u javnom sektoru u Federaciji BiH i Pravilnikom o provođenju finansijskog upravljanja i kontrole u javnom sektoru u Federaciji BiH⁶, Zavod je imenovao koordinatora za finansijsko upravljanje i kontrolu. Godišnji izvještaj o funkcionisanju sistema finansijskog upravljanja i kontrole dostavljen je Centralnoj harmonizacijskoj jedinici 25. 2. 2021. godine, sa identifikovanim slabostima u dijelu internih akata i nedostatka strategije rizika i mape procesa Zavoda.

Izjava o fiskalnoj odgovornosti sačinjena je i dostavljena Federalnom ministarstvu finansija u skladu sa članom 2. i 6. Pravilnika o obliku i sadržaju, načinu popunjavanja i predaje izjave o fiskalnoj odgovornosti.

⁴ „Sl. novine FBiH“, br. 75/16

⁵ COSO model je općeprihvaćeni međunarodni model za uspostavljanje, vođenje i procjenu sistema internih kontrola, koji čini pet međusobno povezanih komponenti: kontrolno okruženje, procjena rizika, kontrolne aktivnosti, informacije i komunikacije, praćenje i procjena.

⁶ „Sl. novine FBiH“, br. 6/17

Preporuka:

- **donijeti strategiju upravljanja rizicima i sačiniti mapu procesa sa registrom rizika, u skladu sa Zakonom o finansijskom upravljanju i kontroli u javnom sektoru.**

Interna revizija

Zakonom o internoj reviziji u javnom sektoru u FBiH⁷ i Pravilnikom o kriterijima za uspostavljanje jedinica za internu reviziju u javnom sektoru u FBiH⁸ predviđeno da će internu reviziju za Zavod obavljati jedinica za internu reviziju Federalnog ministarstva zdravstva. U toku revidirane godine nisu izvršene interne revizije u Zavodu.

Prevenција korupcije

Zavod je formirao radnu grupu za izradu, implementaciju i praćenje plana integriteta, koja nije sačinila Plan integriteta. Nisu prezentovane aktivnosti na izradi i provođenju Plana integriteta u 2020. godini, koji predstavlja interni antikorupcioni dokument čija je svrha sprečavanje korupcije smanjenjem rizika za nastanak korupcije i drugih nepravilnosti.

Preporuka:

- **donijeti Plan integriteta i plan djelovanja Zavoda za borbu protiv korupcije.**

5. POSLOVI IZ NADLEŽNOSTI

5.1 Program obavezne imunizacije

U skladu sa članom 116. stav 10. Zakona o zdravstvenoj zaštiti, Zavod je ustanova koja planira i vrši centralnu distribuciju vakcina, nadzire i evaluira provođenje obaveznih imunizacija na teritoriji FBiH. Na osnovu Zakona o zaštiti stanovništva od zaraznih bolesti⁹ federalni ministar zdravstva donosi Pravilnik o načinu provedbe obavezne imunizacije, imunoprofilakse i hemoprofilakse protiv zaraznih bolesti, te o osobama koje se podvrgavaju toj obavezi,¹⁰ koja se provodi po programu imunizacije koji u vidu naredbe za svaku godinu donosi federalni ministar zdravstva, na prijedlog Zavoda i Stručnog savjetodavnog tijela za imunizaciju Federalnog ministarstva zdravstva, a u skladu sa preporukama Svjetske zdravstvene organizacije. Po istom principu 30. 1. 2020. godine donesena je i Naredba o programu obaveznih imunizacija stanovništva protiv zaraznih bolesti u 2020. godini.¹¹

Zdravstvena ustanova koja obavlja imunizaciju dužna je napraviti godišnji plan imunizacije i dostaviti ga kantonalnom zavodu za javno zdravstvo, a kantonalni zavod Federalnom zavodu najkasnije do 1. februara za tekuću godinu. Plan potreba vakcina za FBiH sačinjava Služba za epidemiologiju Zavoda, vodeći se zaključcima i preporukama Stručnog savjetodavnog tijela za imunizaciju Federalnog ministarstva zdravstva. Broj potrebnih doza planira se prema broju obveznika za vakcinisanje i broju doza po obvezniku, u skladu s važećim Kalendarom imunizacije sa uračunatim rasturom (ovisno o pakiranju vakcina npr. multidozne vakcine faktor rastura 1,33) i postojećim zalihama vakcina. Za broj planiranih obveznika u prvoj godini života uzima se broj novorođene djece iz prethodne godine (podaci Federalnog zavoda za statistiku), a za ostale imunizacije uzimaju se postojeći podaci iz kartoteka zdravstvenih ustanova koje provode imunizaciju na području FBiH. Također, broj planiranih doza zavisi od uspješnosti provođenja Programa obaveznih imunizacija u prethodnom periodu, epidemiološke situacije i od izmjena Kalendara imunizacije.

Uvidom u plan nabavki vakcina za period 2019-2021. godine ne možemo potvrditi da su potrebne količine sačinjene u skladu s kriterijima; npr. za BSG vakcinu planirane su količine od 82.000 doza koje se daju u jednoj dozi po rođenju djeteta, a u 2019. godini rođeno je samo 18.019 djece. S obzirom na to da se BSG vakcina pakuje u 20 doza po bočici i da se bočica otvara po davanju vakcine novorođenom

⁷ „Sl. novine FBiH“, br. 47/08

⁸ „Sl. novine FBiH“, br. 49/20

⁹ „Sl. novine FBiH“, br. 29/05

¹⁰ „Sl. novine FBiH“, br. 22/19, 12/21

¹¹ „Sl. novine FBiH“, br. 11/20

djetetu bez obzira na to koliko je djece rođeno, u zdravstvenoj ustanovi dolazi do rastura doza neupotrijebljenih vakcina. Također, stanje vakcina u skladištu na kraju godine ukazuje na to da planirane količine za 2020. godinu nisu odgovarale potrebama, što je prikazano u tabeli:

Red. br.	Vrsta vakcine	Stanje na 31. 12. 2019.	Nabavljena količina	Distribuirano u toku godine	Stanje na 31. 12. 2020.
1	2	3	4	5	6=3+4-5
1.	BCG	45.200	82.000	35.800	91.400
2.	DTaP + IPV - difterija, tetanus, acelularni pertusis + inaktivni polio	7.600	17.500	14.250	10.850
3.	DTaP + IPV + Hib - difterija, tetanus, acelularni pertusis + inaktivni polio + hemofilus influence tip b	37.250	58.974	66.724	29.500
4.	Hep B	13.109	47.000	36.340	23.769
5.	MRP	11.057	35.000	22.147	23.910
6.	IPV- inaktivirano polio virusna vakcina	975	300	1.210	65
7.	PCV-Pneumokokna, polisaharidno konjugirana vakcina za djecu	131	0	128	3
8.	dT- difterija, tetanus - pro adultis (vakcina protiv difterije i tetanusa - formulacija za starije od sedam godina)	14.250	5.000	11.427	7.823
9.	Četverovalentna vakcina protiv influence	1.800	10.000	11.800	0
10.	Antirabična vakcina	55	700	405	350
11.	HRIG humani imunoglobulin	62	49	62	49
12.	Turbekulinske šprice za BSG vakcine	5.700	20.000	16.800	8.900

Uvidom u dokumentaciju za isporuku vakcina utvrđeno je da je Zavod u posljednjem kvartalu 2020. godine izdao narudžbenice za preostale ugovorene količine, na osnovu kojih je isporučeno vakcina u vrijednosti od 2.066.605 KM. Na osnovu neiskorištenih vakcina na skladištu na kraju godine (ukupne vrijednosti 2.111.269 KM) ne možemo potvrditi da se planiranje potrebnih količina za 2020. vršilo na osnovu relevantnih pokazatelja, a samim tim ni da se osiguralo efikasno trošenje odobrenih sredstava, u skladu s principom efikasnosti iz člana 4. Zakona o budžetima u FBiH. U prezentovanoj dokumentaciji vezanoj za distribuciju vakcina u prvom kvartalu 2021. godine konstatovano je da je distribuirano samo 32% vakcina zdravstvenim ustanovama, što dalje potvrđuje da planiranje količina nije bilo zasnovano na realnim pokazateljima.

Preporuka:

- **planiranje potrebnih količina vakcina vršiti na osnovu realnih pokazatelja, kako bi se osiguralo efikasno korištenje javnih sredstava.**

Na osnovu odluke Vlade FBiH od 2015. godine Zavod vrši nabavku vakcina za obaveznu imunizaciju djece na području FBiH koju je ranije obavljao Zavod zdravstvenog osiguranja i reosiguranja FBiH. Upravljanje vakcinama u FBiH obavlja se u skladu sa Pravilnikom o dobroj distributivnoj praksi GDP lijekova za humanu upotrebu¹² i Pravilnikom o uslovima u pogledu prostora, opreme i kadra za čuvanje i primjenu svih vrsta lijekova koji se upotrebljavaju u zdravstvenim ustanovama¹³. U skladu sa navedenim propisima Zavod je tek 26. 1. 2021. godine dobio rješenje Federalnog ministarstva zdravstva da ispunjava uslove prostora, opreme i kadra za obavljanje ljekarske djelatnosti – prometa lijekova na malo u organizacionoj jedinici i Mostaru i samostalno upravlja prijemom, skladištenjem i distribucijom vakcina. Zavod je donio Operativne procedure prijema skladištenja i distribucije vakcina

¹² „Sl. glasnik BiH“, br. 75/13

¹³ „Sl. novine FBiH“, br. 28/18

za provođenje programa imunizacije u FBiH, kojima je propisao način obavljanja poslova u vezi s vakcinama.

Nakon završene tenderske procedure, dobavljači ugovorenu količinu vakcina dostavljaju Zavodu u dvije ili više isporuka, odnosno prema rasporedu koji Zavod prethodno usaglasi s dobavljačem. Distribucija vakcina vrši se prema planovima i potrebama zdravstvenih ustanova zaduženih za provođenje imunizacije. Količina isporučenih vakcina određuje se nalogom koji se, ovjeren, po obavljenoj isporuci, dostavlja Zavodu kao dokaz o izvršenoj isporuci. Rok za provođenje distribucije ne smije biti duži od sedam dana.

Kantonalni zavodi obavezni su da dostavljaju Zavodu mjesečne i godišnje izvještaje o izvršenim imunizacijama i potrošnji vakcina zdravstvenih ustanova koje obavljaju obaveznu imunizaciju, kao i informacije o rasturu. Kantonalni zavod za javno zdravstvo sastavlja zbirni mjesečni izvještaj o provedenoj vakcinaciji i potrošnji vakcina na svom području i dostavlja ga Zavodu, i to najkasnije do 20. u mjesecu, za prethodni mjesec, a godišnji izvještaj dostavlja najkasnije do 15. marta za proteklu kalendarsku godinu, koji služi kao osnova za planiranje potrebnih količina za narednu godinu.

Pravilnik o dopunama Pravilnika o načinu provedbe obavezne imunizacije, imunoprofilakse i hemoprofilakse protiv zaraznih bolesti te o osobama koje se podvrgavaju toj obavezi uslijed pandemije COVID-19 dopunjen je za poglavlje **imunizacije protiv COVID-19 u uvjetima proglašene epidemije**. Stručno savjetodavno tijelo za imunizaciju Federalnog ministarstva zdravstva utvrdilo je prioritete za imunizaciju:

- 1) zdravstvenih radnika i pomoćnog osoblja koje radi u zdravstvenim ustanovama, naročito onih koji rade na odjelima koji brinu za pacijente s visokim rizikom za komplikacije; medicinskog osoblja i njegovatelja u ustanovama za smještaj starijih osoba;
- 2) osoba u ustanovama za smještaj starijih osoba;
- 3) osoba starijih od 60 godina;
- 4) osoba (dob prema uputama proizvođača) sa hroničnim bolestima respiratornog i kardiovaskularnog sistema, hroničnim bolestima bubrega i jetre, dijabetesom, hroničnim neurološkim bolestima i različitim tipovima imunosupresije, asplenijom ili disfunkcijom slezene, morbidno pretilih;
- 5) osoba zaposlenih u javnim službama od značaja za odgovor na epidemiju COVID-19 (policija, obrazovanje i dr.).

Imunizaciju protiv bolesti COVID-19 planiraju i koordiniraju zavodi za javno zdravstvo u FBiH, a provode zdravstvene ustanove, u skladu s Planom imunizacije protiv COVID-19 u FBiH. Vlada FBiH je 14. 1. 2021. godine prihvatila Plan imunizacije protiv COVID-19 u FBiH i za njegovo provođenje zadužila Federalno ministarstvo zdravstva i Zavod za javno zdravstvo FBiH, svako u okviru svojih nadležnosti. Plan se realizira u saradnji s nadležnim tijelima vlasti za oblast zdravstva u kantonima, kao i zdravstvenim ustanovama na teritoriji Federacije BiH. Revidiranje Plana imunizacije protiv COVID-19 u FBiH vršit će se u odnosu na promijenjenu epidemiološku situaciju i nova naučna saznanja o vakcinama, kao i na promjene drugih uslova od kojih zavisi provedba imunizacije. Planom imunizacije, koji je izradio Zavod, a preložilo Federalno ministarstvo zdravstva, obuhvaćeni su: epidemiološka situacija, regulatorni okvir za njegovo provođenje, planiranje i koordinacija uvođenja imunizacije protiv COVID-19, resursi i finansije, ciljne populacije i strategija imunizacije, upravljanje lancima snabdijevanja, upravljanje ljudskim resursima i trening, provođenje imunizacije, te komunikacija s javnošću i prihvatanje imunizacije. Kantonalni zavodi za javno zdravstvo kantona i zdravstvene ustanove donose Planove imunizacije protiv COVID-19 u skladu sa Planom imunizacije protiv COVID-19 u FBiH. Zavod je zadužen da nadzire i evaluira provođenje imunizacije na osnovu Plana imunizacije protiv COVID-19 u FBiH na svim nivoima.

5.2 Plan potreba medicinske opreme

Nakon što je Vlada FBiH 16. 3. 2020. godine proglasila stanje nesreće uzrokovano pojavom korona virusa (COVID-19) na području Federacije Bosne i Hercegovine na sastanku u Uredu Premijera FBiH, Zavod je

usmeno dobio zadatak da za potrebe Kriznog štaba FBiH i Vlade FBiH prikupi informaciju o potrebama medicinske opreme u zdravstvenim institucijama FBiH kako bi se sačinio plan nabavke.

Zavod je 23. 3. 2020. godine dostavio tabele kantonalnim zavodima javnog zdravstva sa traženim podacima o stanju trenutne medicinske opreme i potreba za medicinskom opremom, zaštitne opreme, PCR aparata, testova, dezinfekcionih sredstava, opreme za smještanje bolesnika, umrlih, te medicinskog otpada. Zavodi su prikupili podatke od zdravstvenih institucija o iskazanim potrebama za opremom i nisu bili u mogućnosti uraditi procjenu stvarnih potreba, pa su podaci dostavljani direktno iz zdravstvenih ustanova, nije izvršena korekcija tih podataka, dok su pojedine zdravstvene institucije dostavljale podatke Zavodu direktno. Tako su na osnovu prikupljenih podataka zdravstvene institucije navele da raspolažu sa 155 respiratora, a iskazale potrebu za dodatnih 365, jedan PCR aparat i za 23 dodatna aparata. Nakon što su prikupljeni i sumirani podaci od svih zavoda, izvršena je korekcija potreba na osnovu broja stanovnika u kantonima, te sačinjen Plan potrebne medicinske i zaštitne opreme za zdravstvene ustanove u FBiH uključene u kontrolu, prevenciju i liječenje COVID-19. Plan je sačinjen kao tabelarni prikaz naziva opreme, bez tehničkih specifikacija ili detalja i iskazanih količina, kao i na engleskom jeziku, kako bi se mogao dostaviti i međunarodnim institucijama zbog donacija. U Planu su iskazane potrebe, između ostalog, za 300 kom. respiratora sa pratećom opremom (odrasli, djeca), 1.000 kom. puls oksimetara, 200 kom. mehaničkih ventilatora – evita xl ili mindray, 1.000.000 kom. zaštitnih maski, pet kom. PCR aparata i 150.000 kom. testova na COVID-19. **Plan je dostavljen Vladi FBiH i Federalnom štabu civilne zaštite na dalje postupanje, elektronski i putem pošte, 25. 3. 2020. godine, nakon što je usvojen na online sjednici Kriznog štaba Federalnog ministarstva zdravstva.**

5.3 Kontinuirana profesionalna edukacija iz zdravstvenog menadžmenta

Pravilnikom o kontinuiranoj profesionalnoj edukaciji iz zdravstvenog menadžmenta (u daljem tekstu: KPE), koji je donio Federalni ministar zdravstva na osnovu Zakona o zdravstvenoj zaštiti, utvrđen je plan i program kontinuirane profesionalne edukacije iz zdravstvenog menadžmenta. Na osnovu Ugovora o partnerskoj saradnji koji je Zavod u 2016. godini zaključio sa Ekonomskim fakultetom Univerziteta u Sarajevu i Medicinskim fakultetom Sveučilišta u Mostaru, Zavod je određen za nositelja profesionalne edukacije. Ugovoreno je da polaznici edukacije ili ustanove naknadu za edukaciju uplaćuju na račun Ekonomskog fakulteta, na posebno otvoreni podračun. Svi troškovi edukacije trebaju biti usaglašeni među ugovornim stranama i plaćat će se sa tog podračuna. Ugovorom je predviđeno da se neutrošena sredstva nakon plaćanja svih dogovorenih direktnih i indirektnih troškova edukacije, po završenom nivou edukacije, podijele između tri institucije na osnovu usaglašene procjene opterećenja provedbom edukacije, nakon što ovlaštene osobe za finansijske poslove sve tri institucije utvrde tačan iznos ostatka. Aneksom iz 2018. godine utvrđivanje ostatka neutrošenih sredstava ostavljeno je u nadležnosti Ekonomskog fakulteta koji preostali iznos dijeli između tri institucije. Potpisivanjem ovog aneksa Zavod je ostao bez nadzora i kontrole nad troškovima po osnovu KPE, samim tim i iznosom koji mu pripada.

Navedeno potvrđuje i činjenica da je Ekonomski fakultet dostavio Zavodu 24. 7. 2020. godine obračune za edukacije održane u 2020. godini prema planu edukacije, sa ukupno iskazanim prihodima i rashodima, te neutrošenim sredstvima koja pripadaju Zavodu u iznosu od 27.676 KM, bez relevantne dokumentacije kojom bi se mogao potvrditi obračun. Na Jedinstveni račun Trezora uplaćeno je po ovom osnovu 28.986 KM, što je za 1.311 KM više od dostavljenih obračuna. Uplate u Zavodu evidentiraju se samo na potraživanjima od Ekonomskog fakulteta. Iz prezentirane dokumentacije nismo mogli potvrditi ostvarene prihode ni rashode po osnovu provedene edukacije za koju je Zavod nositelj, niti Zavod ima kontrolu nad njima.

Također, na osnovu ostvarenih uplata za neutrošena sredstva od profesionalne edukacije Zavod vrši refundaciju za tekuće izdatke storniranjem iznosa doznačene refundacije. Na ovaj način umanjuju se iskazani redovni troškovi, a prihodi ostvareni po ovom osnovu ni ne iskazuju se, što znači da nema sučeljavanja prihoda i rashoda.

Ne možemo potvrditi iznos ostvarenih prihoda po osnovu programa kontinuirane profesionalne edukacije iz zdravstvenog menadžmenta s obzirom na to da Zavod ne raspolaže dokumentacijom kojom bi se utvrdio tačan iznos svih uplata i rashoda nastalih po osnovu provođenja programa edukacije za 2020. godinu. Također, način evidentiranja prihoda i rashoda nastalih po osnovu kontinuirane profesionalne edukacije iz zdravstvenog menadžmenta nije u skladu s Računovodstvenim politikama za federalne budžetske korisnike i trezor.

Preporuke:

- *osigurati blagovremen i potpun nadzor nad kontrolom troškova nastalih po osnovu kontinuirane profesionalne edukacije iz zdravstvenog menadžmenta;*
- *u saradnji s Federalnim ministarstvom finansija poduzeti aktivnosti na evidentiranju prihoda i rashoda nastalih po osnovu kontinuirane profesionalne edukacije iz zdravstvenog menadžmenta.*

6. PLANIRANJE, DONOŠENJE BUDŽETA I IZVJEŠTAVANJE

Zavod je u zakonskom roku dostavio Federalnom ministarstvu finansija budžetski zahtjev za 2020. godinu na iznos od 9.576.855 KM, dok su Budžetom FBiH odobrena sredstva u iznosu od 9.473.935 KM. Izmjenama i dopunama Budžeta FBiH, iako je zahtjevom Zavoda traženo da se ne umanjuju odobrena sredstva za 2020. godinu, Budžet je umanjen za 280.625 KM na plaćama i materijalnim troškovima, na ukupni iznos operativnog budžeta od 9.193.310 KM.

Odlukama Vlade FBiH od 2. 7. 2020. godine i 3. 12. 2020. godine Zavodu je uvećan odobreni budžet za 279.500 KM koje su preraspodijeljene sa Službe za zajedničke poslove organa i tijela u FBiH u korist drugih budžetskih korisnika za izvršenje vansudskih nagodbi sa zaposlenicima.

Izveštaj o realizaciji Godišnjeg plana i programa rada Zavoda dostavljen je Vladi FBiH. Upravno vijeće Zavoda, u skladu sa Statutom Zavoda, donijelo je 14. 12. 2020 godine Strateški plan Zavoda za javno zdravstvo FBiH 2020.-2024. godine.

7. FINANSIJSKI IZVJEŠTAJI

Zavod je sačinio Godišnji finansijski izvještaj za 2020. godinu i dostavio ga nadležnim organima i institucijama u skladu s važećim propisima i u utvrđenom roku.

U Analizi iskaza, sačinjenoj uz godišnje računovodstvene izvještaje, obrazloženo je izvršenje budžeta u skladu s Pravilnikom o finansijskom izvještavanju i godišnjem obračunu budžeta u FBiH.

7.1 GODIŠNJI IZVJEŠTAJ O IZVRŠENJU BUDŽETA

7.1.1 Prihodi i primici

U Godišnjem izvještaju o izvršenju budžeta ukupno ostvareni prihodi, primici i finansiranje iskazani su u iznosu od 1.014.976 KM, što je u odnosu na prethodnu godinu manje za 588.569 KM.

Strukturu prihoda i primitaka čine: prihodi od pružanja javnih usluga u iznosu od 862.425 KM, primljene namjenske donacije neplanirane u budžetu od 152.476 KM i prihodi od imovine u iznosu od 75 KM. Prihodi od pružanja javnih usluga detaljno su obrađeni u poglavlju 7.2.1 Izvještaja. Prihodi po osnovu namjenskih donacija obrađeni su kroz rashode koji su iskazani po namjenskom trošenju.

7.1.2 Rashodi, izdaci i finansiranje

U Godišnjem izvještaju o izvršenju budžeta za 2020. godinu rashodi i izdaci iskazani su u iznosu od 9.252.257 KM, što u odnosu na operativni budžet od 9.513.244 KM predstavlja ostvarenje od 97,26%.

Strukturu rashoda i izdataka čine: plaće, naknade i doprinosi (39,62%), izdaci za materijal i usluge (55,33%) i tekući transferi i drugi tekući rashodi (5,05%).

7.1.2.1 Plaće i naknade troškova zaposlenih

Bruto plaće i naknade plaća iskazane su u iznosu od 3.356.071 KM. Odobrena sredstva za bruto plaće i naknade za 126 zaposlenika iznosila su 3.579.566 KM, ali su izmjenama i dopunama Budžeta umanjena za 201.142 KM jer je u Zavodu prosječan broj zaposlenih u toku godine bio 115. Obračun plaća i naknada vrši se u skladu s Pravilnikom o radu donesenim 2006. godine, Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta donesenim 2012. godine i drugim propisima i internim aktima. Iz prezentirane dokumentacije konstatovano je da Pravilnik o radu nije usklađen sa Zakonom o radu. Pravilnikom o radu utvrđeni su koeficijenti složenosti za obračun plaće zaposlenika Zavoda i po tom osnovu definisano je, po složenosti, 12 koeficijenata u rasponu od 1 do 4,4. Direktor zavoda donio je značajan broj odluka o odobravanju uvećanja osnovnog koeficijenta za obračun plaće, a uvećani koeficijenti doneseni su privremeno. Iz priložene dokumentacije dio odluka o odobrenju uvećanja osnovnog koeficijenta za obračun plaće donesen je u 2013. godini, što upućuje na duži period obračuna plaća po uvećanim koeficijentima, pa se ne mogu smatrati privremenim odlukama o odobrenju uvećanja osnovnog koeficijenta za obračun plaće. **Ne možemo potvrditi opravdanost donošenja odluka o odobrenju uvećanja osnovnog koeficijenta za obračun plaće koju je donio direktor Zavoda, a da ih nije razmatrao i odobrio Upravni odbor, naročito jer većina internih akata Zavoda vezana za obračun i isplatu plaća nije donesena u skladu sa zakonskom regulativom i kolektivnim ugovorom za zdravstvene radnike.**

Ukupno ostvarene naknade troškova zaposlenih iznose 421.617 KM i odnose se na: topli obrok (227.631 KM), prevoz (66.427 KM), regres (55.751 KM), otpremnine za odlazak u penziju (25.679 KM), pomoć u slučaju smrti (25.923 KM), pomoć u slučaju ostalih bolesti (12.433 KM) i naknadu za odvojeni život (7.774 KM).

Zavod nema Odluku o radnom vremenu, nego je ono definisano u zaključenim ugovorima o radu i raspored radnog vremena utvrđen je u vremenu od 8,00 do 16,00 sati svakog radnog dana. Najveća isplaćena neto plaća iznosi 4.675 KM, najniža 504 KM, a prosječna 1.635 KM.

Preporuka:

- **donijeti Pravilnik o radu i Pravilnik o unutrašnjoj organizaciji sa jasno definisanim koeficijentima za obračun i isplatu plaće.**

7.1.2.2 Izdaci za materijal, sitan inventar i usluge

Izdaci za materijal, sitan inventar i usluge iskazani su u iznosu od 5.119.435 KM, od čega su najznačajniji: nabavka materijala i sitnog inventara (4.614.750 KM), ugovorene i druge posebne usluge (178.160 KM), izdaci za tekuće održavanje (137.317 KM), komunikaciju i komunalne usluge (76.729 KM), izdaci za energiju (67.997), usluge prevoza i goriva (23.311 KM), putne troškove (10.679 KM) i osiguranje i bankarske usluge (10.492 KM).

Izdaci za nabavku materijala i sitnog inventara iskazani su u iznosu od 4.614.750 KM. Najznačajniji izdaci za nabavku materijala i sitnog inventara odnose se na: lijekove (4.366.699 KM), laboratorijski materijal (201.639 KM), kompjuterski materijal (6.541 KM), kancelarijski materijal (6.343 KM), medicinski i stomatološki materijal (6.326 KM), auto gume (4.651 KM), izdaci za obrasce i papir (4.388 KM, za stručnu literaturu (440 KM) i inventar (309 KM).

Nabavka vakcina u iznosu od 4.366.699 KM realizovana je putem okvirnog sporazuma za period 2019–2021. godine (4.029.309 KM) i otvorenog postupka u 2020. godini za dodatne količine vakcina (334.191 KM) i direktnim postupkom nabavke šprica (3.199 KM). Odstupanja realizacija ugovora od ugovorenog iznosa za nabavku vakcina (24.730 KM manje od ugovorenog iznosa) desilo jer dobavljači nisu bili u mogućnosti da isporuču količine sa traženim rokom važenja. Za pneumokokne, polisaharidne konjugirane vakcine za djecu (PCV) ugovor je potpisan na osnovu okvirnog sporazuma i dobavljač nije mogao isporučiti potrebne količine zbog nedostatka na svjetskom tržištu, pa je objavljena obavijest o nabavci 14. 7. 2020.

godine, ali nije bilo dostavljenih ponuda pa je poništen postupak i vakcine nisu nabavljene. Sve nabavljene vakcine imaju rok trajanja od juna 2021. godine do marta 2023. godine.

Realizacija ugovora o nabavci vakcina prikazana je u tabeli:

u KM

RB	Predmet nabavke	Proizvođač	Ugovoreno			Realizacija nabavke		
			Količina	Cijena	Vrijednost	Količina	Cijena	Vrijednost
1	2	3	4	5	6	7	8	9
1.	BCG	Bul Bio-NCIPD Ltd. Bugarska	82.000	2,20	211.068	82.000	2,20	211.068
2.	DTaP + IPV: difterija, tetanus, acelularni pertusis + inaktivni polio	Sanofi Pasreur S.A. Francuska	17.500	32,27	660.728	17.500	32,27	660.728
3.	DTaP + IPV + Hib: difterija, tetanus, acelularni pertusis + inaktivni polio + hemofilus influence tip b	GlaxoSmithKline Biologicals, Belgija	59.000	34,81	2.402.934	58.974	34,81	2.401.875
4.	Hep B	LG Life Sciences, Južna Koreja	47.000	4,30	236.457	47.000	4,30	236.457
5.	MRP	Merek Sharp&Dohme B.V. Nizozemska	35.000	12,05	493.448	35.000	12,05	493.448
6.	IPV: inaktivirano polio virusno vakcine	Sanofi Pasreur S.A. Francuska	300	15,81	5.549	300	15,81	5.549
7.	PCV: Pneumokokne, polisaharidne konjugirane vakcine za djecu	GlaxoSmithKline Biologicals, Belgija	300	65,72	23.068	0	-	0
8.	Elektronski termometar za nadzor temperature skladištenja vakcina - Fridge Tag	Berlinger&Co.AG Švicarska	180	95,84	20.184	180	95,84	20.184
9.	dT: difterija, tetanus formulacija za starije od sedam godina	Sanofi Pasreur S.A. Francuska	5.000	12,05	70.493	5.000	12,50	70.493
10.	Četverovalentne vakcine protiv influence	Sanofi Pasreur S.A. Francuska	10.000	15,84	185.328	10.000	15,84	185.328
11.	Antirabične vakcine	Sanofi Pasreur S.A. Francuska	700	59,57	48.788	700	59,57	48.788
12.	HRIG: humani imunoglobulin	Kamada LTD, Izrael	50	516,00	30.186	49	516,00	29.582
13.	Turbekulinske šprice za BCG vakcine	Van Oostveen Medical B.V. Holandija	20.000	0,14	3.199	20.000	0,14	3.199
	UKUPNO		277.030		4.391.429	276.703		4.366.699

Ugovorene i druge posebne usluge iskazane su u iznosu od 178.160 KM i odnose se na izdatke za ugovore o djelu (96.658 KM), upravni odbor i etički komitet (12.701 KM), reprezentacija (9.783 KM), zatezne kamate po pravosnažnim presudama (6.527 KM) i dr.

Izdaci za ugovore o djelu iskazani su u iznosu od 96.658 KM. Iz prezentirane dokumentacije konstatovano je da su ugovori o djelu zaključivani za poslove iz nadležnosti Zavoda i obavljali su se u kontinuitetu tokom cijele godine, a odnose se na: obavljanje ljekarske djelatnosti u cilju planiranja i provođenja centralne distribucije vakcina iz Programa obaveznih imunizacija stanovništva protiv zaraznih

bolesti na području FBiH; konsultant za zdravstveni menadžment i međunarodne projekte u Zavodu; mikrobioloških analiza sanitarnog materijala, u svrhu provođenja propisanog zdravstvenog nadzora nad osobljem; stručni poslovi u Odjelu za mikrobiološku analizu voda, namjernica i predmeta opće upotrebe; glavni mentor je odgovoran za propisano provođenje specijalizantskog staža u suradnji sa komentorom; lektorisanje dokumenta – godišnji izvještaj „Zdravstveno stanje stanovništva i zdravstvena zaštita u FBiH 2019. godina“ na tri jezika. Većina zaključenih ugovora o djelu odnosi se na sistematizovana radna mjesta ili ona koja su trebala biti previđena sistematizacijom budući da se radi o poslovima iz nadležnosti Zavoda. Na osnovu mjesečnih izvještaja o radu izvršilaca konstatovano je da je dio ugovora o djelu zaključen za vrlo odgovorne poslove, koji traže angažovanost i svakodnevno prisustvo u Zavodu, a koji se odnose na: konsultanta za zdravstveni menadžment i međunarodne projekte u Zavodu, za kojeg je obračunata i isplaćena naknada u ukupnom neto iznosu od 12.840 KM; kontinuirano obavljanje stručnih poslova (diplomirani inženjer prehrambene tehnologije) u odjelu za mikrobiološku analizu voda, namjernica i predmeta opće upotrebe, za koje je obračunata i isplaćena naknada u ukupnom neto iznosu od 6.736 KM; obavljanje poslova mikrobioloških analiza sanitarnog materijala u svrhu provođenja propisnog zdravstvenog nadzora nad osobljem, za koje je obračunata i isplaćena naknada u neto iznosu od 6.688 KM; obavljanje ljekarske djelatnosti (magistar farmacije) u cilju planiranja i provođenja centralne distribucije vakcina iz Programa obaveznih imunizacija stanovništva protiv zaraznih bolesti na području FBiH, za koju je obračunata i isplaćena naknada u ukupnom iznosu od 4.416 KM. Sa pojedincima se godinama zaključuju ugovori o djelu, naročito jer su poslovi iz nadležnosti Zavoda i sistematizovana radna mjesta.

Ukazujemo na činjenicu da ugovori o djelu s vanjskim saradnicima, u kontinuitetu tokom cijele godine, nisu zaključivani u skladu sa Zakonom o radu i Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji. Napominjemo da je Zakonom o radu definisano da privremeni i povremeni poslovi ne predstavljaju poslove za koje se zaključuje ugovor, i da ne traju duže od 60 dana u toku godine. Također, ugovorom o djelu definisano je da se izvođač obavezuje da izvrši određeni posao, a naručilac da mu za to plati naknadu. Dakle, ugovori o djelu zaključuju se za jasno definisane poslove, jednokratno, zbog čega ne možemo potvrditi osnovanost njihovog zaključivanja za izvođenje redovnih poslova, koji se obavljaju u kontinuitetu tokom cijele godine.

Preporuka:

- **angažovanje vanjskih saradnika za obavljanje poslova utvrđenih Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji vršiti u skladu sa Zakonom o radu.**

Izdaci za **Upravni odbor** iznosili su 10.480 KM. Sa predsjednikom i članovima Zavod je zaključio Ugovor o angažovanju. Visina naknade utvrđena je Odlukom kojom je definisana neto naknada od 820 KM za predsjednika i 656 KM za članove za svako prisustvovanje sjednici Upravnog odbora. Iz prezentirane dokumentacije konstatovano je da je mandat Upravnog odbora istekao 13. 11. 2018. godine i nije imenovan novi Upravni odbor. Pored toga, članica Upravnog odbora iz reda zaposlenika Zavoda Dubravka Ćubela podnijela je zahtjev za neplaćeno odsustvo u trajanju od godinu dana, tako da je cijelu 2020. godinu bila na neplaćenom odsustvu.

Izdaci za tekuće održavanje iskazani su u iznosu od 137.317 KM. Najvećim dijelom odnose se na popravku i održavanje zgrada (8.917 KM), popravku i održavanja opreme (102.618 KM) i popravku i održavanje vozila (24.078 KM). Nisu nađeni propusti u odabranom uzorku kod navedenih troškova.

Izdaci za komunikaciju iskazani su u iznosu od 76.729 KM, a odnose se na: mobilnu telefoniju (15.289 KM), fiksnu telefoniju (14.804 KM), izdatke za internet (11.370 KM), vodu i kanalizaciju (10.546 KM), poštanske usluge (9.958 KM), izdatke za usluge odvoza smeća (8.154 KM), održavanja čistoće (4.884 KM), usluge deratizacije (1.610 KM), i usluge dostave (113 KM).

7.2 BILANS STANJA

7.2.1 Kratkoročna potraživanja

Kratkoročna potraživanja iskazana su u iznosu od 398.612 KM i u odnosu na prethodnu godinu manja su za 18.613 KM, a strukturu potraživanja čine:

u KM

Red. br.	Opis	31.12.2020.	31.12.2019.
1.	Potraživanja za pružene usluge pravnim licima	149.366	227.784
2.	Sumnjiva i sporna potraživanja	243.209	189.440
3.	Potraživanja za bolovanje	6.037	0
	Ukupno	398.612	417.224

Zavod ostvaruje vlastite prihode u sklopu javnih prihoda Trezora FBiH na osnovu laboratorijskih usluga (hemijska i mikrobiološka ispitivanja hrane i vode) i usluga Centra za zaštitu jonizirajućeg zračenja. Usluge se pružaju na osnovu utvrđenog cjenovnika koji donosi upravno vijeće Zavoda. Cjenovnik Zavoda usvojen je 2015. godine, sa izmjenama i dopunama u 2020. godini. Dodatno Zavod potpisuje ugovore o poslovno-tehničkoj saradnji sa korisnicima usluga Zavoda, kojima se određuju uslovi poslovanja, kao i odobreni popusti. U toku godine fakturisano je 830.113 KM pruženih usluga pravnim licima, što u odnosu na planirane vlastite prihode u iznosu od 1.100.000 KM predstavlja izvršenje od 75%. Naplaćena potraživanja iznose 862.425 KM, od čega se na fakturisane usluge tekućeg perioda odnosi 819.094 KM, a 43.331 KM na naplaćena potraživanja iz ranijeg perioda, koja su bila na sumnjivim i spornim potraživanjima.

Zavod svakih šest mjeseci prenosi zastarjela potraživanja na sumnjiva i sporna i prati njihovu starosnu strukturu, te su u toku godine potraživanja u iznosu od 97.099 KM preneseno na sumnjiva i sporna. Nakon obavljenog godišnjeg popisa, komisija je napravila prijedlog za otpis nenaplativih i zastarjelih potraživanja zbog nemogućnosti naplate dospjelih potraživanja (stečaj kupca, zatvaranje firme ili zastara potraživanja) u iznosu od 9.333 KM, koji je upućen Vladi FBiH na odobrenje.

Evidencije naplate potraživanja redovno se vrše kroz pomoćne evidencije i usaglašavanje sa izvještajima Federalnog ministarstva finansija. Tromjesečno se dostavljaju kupcima obavještenja o neizmirenim obavezama i dostavljaju izvodi otvorenih stavki na kraju izvještajnog perioda, te vrši utuživanje kod neredovnog plaćanja obaveza kupaca. Najveći dio potraživanja odnosi se na zdravstvene institucije koje su u teškim finansijskim situacijama, za koje pravna služba sačinjava opomene i tužbe, kao i ugovore o reprogramu plaćanja obaveza, ali ni takvi sporazumi se ne poštuju. Najznačajnija potraživanja od pravnih lica odnose se na deset najvećih kupaca i predstavljaju 78% iskazanih potraživanja:

u KM

Red. Br.	Kupac	Saldo
1.	DOM ZDRAVLJA ŠIROKI BRIJEG	115.710
2.	SVEUČILIŠNA KLINIČKA BOLNICA MOSTAR	22.775
3.	SARAJEVSKA PIVARA d.d. Sarajevo	12.472
4.	A-TWIN d.o.o. Sarajevo	10.694
5.	KAP-ILIDŽANSKI DIJAMANT	5.672
6.	GASTRO PUB VUČKO Sarajevo	5.349
7.	VITA-LIFE d.o.o. Visoko	5.321
8.	Mades d.o.o. Sarajevo	4.595
9.	U.R. Pizzeria Fratelli Sarajevo	3.820
10.	JP VODOVOD Posušje	3.436
	Ukupno	189.843

Preporuka:

- *provoditi aktivnosti na redovnoj naplati potraživanja za izvršene usluge, u skladu sa zakonskim propisima.*

7.2.2 Stalna sredstva

U finansijskim izvještajima Zavoda iskazana su stalna sredstva sadašnje vrijednosti u iznosu od 5.613.370 KM, od čega se na zemljište odnosi 414.346 KM, građevine - zgrada u Mostaru 4.207.877 KM, opremu 7.074.637 KM i sredstva u obliku prava 1.321.984 KM.

Na sredstvima u obliku prava iskazani su softveri i licence (154.417 KM) i ulaganje u tuđa sredstva za zgradu koju Zavod koristi u Sarajevu, nad kojom nema pravo vlasništva/upravljanja (1.074.209 KM) i ulaganja u prostorije Centra za zaštitu od zračenja u ulici Tahtali Sokak, Sarajevo (93.358 KM).

Zavod je primio donaciju 30. 12. 2020. godine od GIZ ureda putem Programa za jačanje javnih institucija u vidu softvera SERVILLE ukupne vrijednosti od 86.560 KM. Softver se koristi kao centralna baza svih podataka za međuoperativno povezivanje svih zdravstvenih institucija u FBiH (sva ministarstva zdravlja, agencije za javno zdravlje i klinički centri gdje se vrše laboratorijska testiranja). Podaci iz baze, koje unose zdravstvene institucije (10 kantonalnih zavoda javnog zdravstva i 17 laboratorija sa odobrenjem federalnog ministarstva zdravstva), objavljuju se na geoportalu covid19.ba, putem kojeg Zavod objavljuje podatke vezane za COVID-19 na području FBiH. Također, Zavod je primio donacije u opremi u ukupnom iznosu od 29.017 KM.

7.2.3 Kratkoročne obaveze i razgraničenja

Kratkoročne obaveze i razgraničenja iskazana su u iznosu od 2.977.482 KM, od čega se na kratkoročne tekuće obaveze odnosi 2.196.513 KM, na obaveze prema zaposlenicima 315.536 KM, dok se na razgraničenja odnosi 465.433 KM.

U okviru kratkoročnih tekućih obaveza najznačajniji iznos od 1.729.729 KM odnosi se na obaveze prema dobavljačima, od čega se najviše odnosi na dobavljače vakcina (1.618.,553 KM) s obzirom na to da je druga količina po ugovorima isporučena u decembru. Po osnovu pravosnažnih sudskih presuda, sudskih izvršnih rješenja i upravnih sporova iskazane su obaveze u iznosu od 456.564 KM.

Obaveze prema zaposlenicima za plaće iz decembra 2020. isplaćene su u januaru 2021. godine.

Kratkoročna razgraničenja odnose se na ostala razgraničenja od 462.863 KM za fakturisane, a nenaplaćene prihode po osnovu pruženih usluga, i razgraničene rashode u iznosu od 2.570 KM.

8. JAVNE NABAVKE

Plan nabavki za 2020. godinu donesen je 23. 1. 2020. godine, njegove Izmjene i dopune 12. 6. 2020. godine. U njemu su utvrđene robe i usluge koji će biti predmet nabavke u 2020 godini, procijenjena je vrijednost nabavke, vrsta postupka, planirani početak procedure nabavke i planirano okvirno vrijeme zaključenja ugovora.

Planom i njegovim Izmjenama i dopunama predviđena je nabavka roba, usluga i radova putem 123 postupka procijenjene vrijednosti od 5.097.600 KM sa PDV-om. U toku godine provedena su 73 postupka u vrijednosti od 3.974.970 KM (33 otvorena postupka, 9 konkurentskih zahtjeva i 31 direktni sporazum).

Na osnovu uzetih uzoraka putem otvorenog postupka za dodjelu ugovora o nabavci, odnosno isporuci laboratorijskog potrošnog materijala; konkurentskog zahtjeva za nabavku potrošnog materijala za PCR aparat, za potrebe provođenja dijela projekta pod nazivom „Jačanje kapaciteta nadzora i odgovora na ptičiju i pandemijsku influencu u Bosni i Hercegovini“; nabavka opreme za online komunikaciju i video konferencije za Zavod i uzoraka koji su uzeti na osnovu direktnog sporazuma, nisu uočene nepravilnosti.

Upravno vijeće Zavoda je 21. 12. 2018. godine donijelo Odluku o odobrenju pokretanja postupka javne nabave za dodjelu ugovora o nabavci, odnosno isporuci vakcina za imunizaciju djece u FBiH za

period 2019-2021. godine, u godišnjem iznosu od 4.470.000 KM. Zavod je proveo otvoreni postupak javne nabavke vakcina iz Programa obveznih imunizacija stanovništva na području FBiH, procijenjene vrijednosti (bez PDV-a) od 3.312.046 KM na godišnjem nivou, odnosno 11.436.137 KM (za trogodišnje razdoblje) u 11 lotova. Nakon što je 13 potencijalnih ponuđača preuzelo tendersku dokumentaciju, pristigle su ponude tri dobavljača: po jedna ponuda za lotove 1, 2, 4, 8, 9 i 10, po dvije ponude za lotove 3 i 5, a za lotove 6, 7 i 11 nije bilo ponuda, pa je nabavka poništena. Zaključen je trogodišnji okvirni sporazum 10. 4. 2019. godine, ukupne vrijednosti od 10.348.527 KM.

Ugovorom su utvrđene količine i vrsta robe sa rokom upotrebe, kvalitetom i vremenom isporuke. Potpisanim ugovorom utvrđene su kaznene odredbe i mogućnost aktiviranja bankarskih garancija u slučaju nepoštivanja ugovora.

Za 2020. godinu, na osnovu provedene procedure višegodišnje nabavke, potpisani su ugovori koji vrijede do kraja godine:

Red. broj	Predmet nabavke	Izabrani ponuđač/ dobavljač	Planirani iznos nabavke bez PDV-a	Ugovoreni iznos nabavke bez PDV-a	Datum zaključenja ugovora
1	2	3	4	5	6
1.	LOT 1 BCG	Phoenix Pharma d.o.o. Bijeljina	240.260	211.068	11. 3. 2020.
2.	LOT 2 DTaP + IPV - difterija, tetanus, acelularni pertusis + inaktivni polio	PharmaMaac d.o.o. Sarajevo	564.725	660.728	30. 12. 2019.
3.	LOT 3 DTaP + IPV + Hib - difterija, tetanus, acelularni pertusis + inaktivni polio + hemofilus influenzae tip b	Phoenix Pharma d.o.o. Bijeljina	2.192.440	2.402.934	11. 3. 2020.
4.	LOT 4 Hep B	PharmaMaac d.o.o. Sarajevo	178.130	236.457	30. 12. 2019.
5.	LOT 5 MRP	EvropaLijekPharma d.o.o. Sarajevo	407.520	493.448	11. 3. 2020.
6.	LOT 8 IPV- inaktivirano polio virusno vakcine	PharmaMaac d.o.o. Sarajevo	4.563	5.549	30. 12. 2019.
7.	LOT 9 PCV-Pneumokokno, polisaharidno konjugirano vakcine za djecu	Phoenix Pharma d.o.o. Bijeljina	18.774	23.068	11. 3. 2020.
8.	LOT 10 Elektronski termometar za nadzor temperature skladištenja vakcina - Fridge Tag	PharmaMaac d.o.o. Sarajevo	17.251	20.184	30. 12. 2020.
	UKUPNO		3.623.663	3.495.143	

Realizacija potpisanih ugovora izvršena je u skladu s ugovorenim uslovima, osim za PCV-Pneumokokne, polisaharidne konjugirane vakcine za djecu, za koje je dobavljač dostavio obrazloženje da je proizvođač vakcina Sanofi Pasteur iz Francuske otkazao sve ugovorene količine vakcina namijenjene Bosni i Hercegovini i preusmjerio ih na tržište zemalja EU.

Služba za epidemiologiju pripremila je plan za dodatnu nabavku vakcina u toku 2020. godine, na osnovu preostalih odobrenih sredstava u budžetu za nabavku vakcina nakon potpisanih ugovora po okvirnom sporazumu. Također, u plan su ugrađene i nabavke vakcina protiv gripe za zdravstvene radnike zbog sezona gripe koja je procijenjena kao naročito izazovna uzimajući u obzir ko-aktivnost COVID-19 bolesti. Osim toga, planirane su i vakcine protiv pneumokoka, koje se mogu koristiti za djecu i za starije dobne grupe. Direktor je donio Odluku o pokretanju otvorenog postupka nabavke 15. 6. 2020. godine, sa procijenjenom vrijednošću od 353.246 KM kroz pet lotova po vrsti vakcina. Komisija za javnu nabavu konstatovala je da je dostavljena po jedna ponuda za lotove 1, 3, 4 i 5, dok za lot 2 (PCV vakcine) nije bilo ponuda, pa je poništen. Za lotove 1, 3, i 4 odabran je ponuđač PharmaMaac

d.o.o. Sarajevo, s kojim je potpisan ugovor 14. 9. 2020. godine ukupne vrijednosti bez PDV-a od 270.592 KM. Za lot 5 potpisan je ugovor 21. 9. 2020. godine sa Tuzla-Farmom d.o.o. Tuzla u vrijednosti od 25.800 KM. U dijelu provođenja postupka nabavke i realizacije potpisanih ugovora nismo uočili nepravilnosti.

9. KOMENTARI NA NACRT IZVJEŠTAJA

Zavod je 27. 8. 2021. godine dostavio komentar na Nacrt izvještaja o izvršenoj finansijskoj reviziji za 2020. godinu. U njemu su navedena obrazloženja na nalaze koji se odnose na: sistem internih kontrola, program obavezne imunizacije, kontinuiranu profesionalnu edukaciju iz zdravstvenog menadžmenta i izdatke za materijal, sitan inventar i usluge.

Komentare s datim obrazloženjima nismo prihvatili s obzirom na to da nisu data adekvatna obrazloženja, niti je dostavljena relevantna dokumentacija koja bi uticala na izmjene nalaza u Izvještaju. S tim u vezi dajemo sljedeća pojašnjenja:

- dostavljeno objašnjenje vezano za Pravilnik o internim kontrolama i kontrolnim postupcima Zavoda, kojim su utvrđeni rizici i ocjena stepena rizika, nismo prihvatili jer Pravilnikom nisu obuhvaćeni svi procesi koji se obavljaju u svim organizacionim jedinicama Zavoda, niti je sačinjena mapa procesa u skladu sa Zakonom o finansijskom upravljanju i kontroli u javnom sektoru u FBiH;
- obrazloženja u vezi s planiranim i nabavljenim količinama vakcina, koje su u značajnoj mjeri ostale na skladištu na kraju godine, ne možemo prihvatiti jer nije dostavljena dokumentacija kojom bi se moglo potvrditi da će se u narednom periodu utrošiti na vrijeme;
- evidentiranje prihoda od kontinuirane profesionalne edukacije iz zdravstvenog menadžmenta, ostvarenih bez nadzora i kontrole Zavoda kao nosioca profesionalne edukacije, te umanjivanje rashoda na osnovu primljenih uplata nije izvršeno na budžetskim principima transparentnosti, u skladu sa Zakonom o budžetima u FBiH. Uputstvom o otvaranju posebnih namjenskih transakcijskih računa, načinu planiranja, prikupljanja, evidentiranja i raspolaganja sredstvima sa posebnih namjenskih transakcijskih računa otvorenih kao podračuna u okviru Jedinственog računa Trezora definisani su uslovi i način otvaranja, vođenja transparentne evidencije o svim prilivima i plaćanjima transakcija sa podračuna.

U komentaru su navedene informacije o preduzetim aktivnostima na postupanju po preporuci vezanoj za izdatke za materijal, sitan inventar i usluge u dijelu angažiranja vanjskih saradnika za obavljanje poslova utvrđenih Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji, za koje je Zavod, na osnovu provedene konkursne procedure, izvršio prijem u radni odnos za dio upražnjenih radnih mjesta.

Rukovoditeljica Sektora
za finansijsku reviziju

Mirsada Janjoš

Tim za reviziju

Azra Džeko – voditeljica tima

Adija Babić – članica tima

V PRILOG: GODIŠNJI FINANSIJSKI IZVJEŠTAJI

Godišnji izvještaj o izvršenju budžeta za 2020. godinu					
Naziv institucije: Zavod za javno zdravstvo FBiH					
Opis	Planirano	Ostvareno		Odstupanje (3-2)	Procenat (3/2x100)
		U tekućoj godini	U prethodnoj godini		
1	2	3	4	5	6
I PRIHODI (od 1 do 16)	0	1.014.976	1.603.545	1.014.976	-
PRIHODI OD POREZA (1+2+3+4+5+6+7+8)	0	0	0	0	
1. Porez na dobit pojedinca i preduzeća					
Porezi na dobit pojedinaca (zaostale uplate poreza)					
Porezi na dobit preduzeća					
Porez na dobit banaka i drugih finansijskih organizacija i društava za osiguranje i reosiguranje imovine i lica, pravnih lica iz oblasti elektroprivrede, pošte i telekomunikacija i pravnih lica iz oblasti igara na sreću i ostalih preduzeća					
2. Doprinosi za socijalnu zaštitu					
3. Porezi na plaću i radnu snagu					
4. Porez na imovinu					
5. Domaći porezi na dobra i usluge					
6. Porez na dohodak					
7. Prihodi od indirektnih poreza					
8. Ostali porezi					
NEPOREZNI PRIHODI (9+10)	0	1.014.976	1.603.545	1.014.976	0%
9. Prihodi od poduzetničkih aktivnosti i imovine i prihodi od pozitivnih kursnih razlika	0	75	238	75	0%
Prihodi od nefinansijskih javnih preduzeća i finansijskih javnih institucija					
Ostali prihodi od imovine	0	75	238	75	0%
Kamate i dividende primljene od pozajmica i učešća u kapitalu					
Naknade primljene od pozajmica i učešća u kapitalu					
Prihodi od pozitivnih kursnih razlika					
Prihodi od privatizacije					
Prihodi po osnovu premije i provizije za izdatu garanciju					
10. Naknade, takse i prihodi od pružanja javnih usluga, kazne i drugi prihodi	0	1.014.901	1.603.307	1.014.901	0%
Administrativne takse					
Sudske takse					
Komunalne naknade i takse					
Ostale budžetske naknade i takse					
Naknade i takse po federalnim zakonima i drugim propisima					
Prihodi od pružanja javnih usluga (prihodi od vlastitih djelatnosti korisnika budžeta i vlastiti prihodi)	0	862.425	1.076.670	862.425	0%
Neplanirane uplate – prihodi	0	152.476	526.637	152.476	0%
Novčane kazne					
Drugi tekući prihodi					
PRIMLJENI TRANSFERI I DONACIJE (od 11 do 16)					
11. Primljeni tekući transferi od inostranih vlada i međunarodnih organizacija					
12. Primljeni tekući transferi od ostalih nivoa vlasti					
13. Primljeni kapitalni transferi od inostranih vlada					
14. Kapitalni transferi od ostalih nivoa vlasti i fondova					
15. Kapitalni transferi iz nevladinih izvora					
16. Donacije					
II RASHODI (od 1 do 7)	9.513.244	9.252.257	9.875.206	-44.231	97%

1.	Plaće i naknade troškova zaposlenih	3.378.424	3.356.071	3.431.665	-22.353	99%
	Bruto plaće i naknade plaća	2.956.332	2.934.454	3.030.321	-21.878	99%
	Naknade troškova zaposlenih	422.092	421.617	401.344	-475	100%
2.	Doprinosi poslodavca i ostali doprinosi	310.548	309.764	319.392	-784	100%
3.	Izdaci za materijal, sitan inventar i usluge	5.356.836	5.119.435	5.707.449	-237.401	96%
	Putni troškovi	12.088	10.679	30.509	-1.409	88%
	Izdaci za energiju	68.000	67.997	74.845	-3	100%
	Izdaci za komunikaciju i komunalne usluge	80.540	76.729	88.477	-3.811	95%
	Nabavka materijala i sitnog inventara	4.729.140	4.614.750	4.792.840	-114.390	98%
	Izdaci za usluge prevoza i goriva	27.000	23.311	26.980	-3.689	86%
	Unajmljivanje imovine, opreme i nematerijalne imovine	0	0	0	0	-
	Izdaci za tekuće održavanje	138.500	137.317	134.767	-1.183	99%
	Izdaci osiguranja, bankarskih usluga i usluga platnog prometa	10.500	10.492	10.244	-8	100%
	Ugovorene i druge posebne usluge	291.068	178.160	548.787	-112.908	61%
4.	Tekući transferi i drugi tekući rashodi	467.436	466.987	416.700	-449	100%
	Tekući transferi drugim nivoima vlasti					
	Tekući transferi pojedincima					
	Tekući transferi neprofitnim organizacijama					
	Subvencije javnim preduzećima					
	Subvencije privatnim preduzećima i poduzetnicima					
	Subvencije finansijskim institucijama					
	Tekući transferi u inostranstvo					
	Drugi tekući rashodi	467.436	466.987	416.700	-449	100%
5.	Kapitalni transferi	0	0	0	0	
	Kapitalni transferi drugim nivoima vlasti					
	Kapitalni transferi pojedincima					
	Kapitalni transferi neprofitnim organizacijama					
	Kapitalni transferi javnim preduzećima					
	Kapitalni transferi privatnim pred. i poduzetnicima					
	Kapitalni transferi finansijskim institucijama					
	Kapitalni transferi u inostranstvo					
6.	Izdaci za kamate	0	0	0	0	
	Kamate na pozajmice primljene kroz Državu					
	Izdaci za inostrane kamate					
	Kamate na domaće pozajmljivanje					
	Izdaci za kamate vezane za dug po izdatim garancijama					
7.	Tekuća budžetska rezerva					
	TEKUĆI SUFICIT (TEKUĆI DEFICIT) (I-II)	-9.513.244	-8.237.281	-8.271.661	1.275.963	87%
	III TRANSAKCIJE U STALNIM SREDSTVIMA					
1.	Primici od prodaje stalnih sredstava					
	Primici od prodaje stalnih sredstava					
	Primici od prodaje federalnih robnih rezervi					
	Ostali kapitalni primici					
2.	Izdaci za nabavku stalnih sredstava	185.500	161.169	228.619	-24.331	87%
	Nabavka zemljišta, šuma i višegodišnjih zasada				0	
	Nabavka građevina				0	
	Nabavka opreme	160.000	155.319	168.304	-4.681	97%
	Nabavka ostalih stalnih sredstava					
	Nabavka stalnih sredstava u obliku prava	25.500	5.850	60.315	-19.650	23%
	Rekonstrukcija i investiciono održavanje					
	NETO NABAVKA STALNIH SREDSTAVA (2-1)	185.500	161.169	228.619	-24.331	87%
	A. NETO POZAJMLJIVANJE (NETO ZADUŽIVANJE) = UKUPAN DEFICIT/SUFICIT (Tekući suficit/deficit – Neto nabavka stalnih sredstava)	-9.698.744	-8.398.450	-8.500.280	1.300.294	87%
	IV TRANSAKCIJE U FINANSIJSKOJ IMOVINI					
1.	Primici od finansijske imovine	0	0	0		

	Primljene otplate od pozajmljivanja drugim nivoima vlasti					
	Primljene otplate od pozajmljivanja pojedincima i neprofitnim organizacijama					
	Primljene otplate od pozajmljivanja javnim preduzećima					
	Primitak sredstava po osnovu učešća u dionicama javnih preduzeća					
	Primitak sredstava po osnovu učešća u dionicama privatnih preduzeća i u zajedničkim ulaganjima					
	Primljene otplate od ostalih vidova domaćeg pozajmljivanja					
	Primljene otplate od pozajmljivanja u inostranstvo					
2.	Izdaci za finansijsku imovinu	0	0	0		
	Pozajmljivanje drugim nivoima vlasti					
	Pozajmljivanje pojedincima, neprofitnim organizacijama i privatnim preduzećima					
	Pozajmljivanje javnim preduzećima					
	Izdaci za kupovinu dionica javnih preduzeća					
	Izdaci za kupovinu dionica privatnih preduzeća i učešće u zajedničkim ulaganjima					
	Ostala domaća pozajmljivanja					
	Pozajmljivanje u inostranstvo					
	B. NETO POVEĆANJE (SMANJENJE) FINANSIJSKE IMOVINE (1-2)	0	0	0		
	V TRANSAKCIJE U FINANSIJSKIM OBAVEZAMA					
1.	Primici od zaduživanja	0	0	0		
	Primici od dugoročnog zaduživanja					
	Zajmovi primljeni kroz Državu					
	Primici od inostranog zaduživanja					
	Primici od domaćeg zaduživanja					
	Primici od kratkoročnog zaduživanja					
	Zajmovi primljeni kroz Državu					
	Primici od inostranog zaduživanja					
	Primici od domaćeg zaduživanja					
2.	Izdaci za otplate dugova	0	0	0		
	Otplate dugova primljenih kroz Državu					
	Vanjske otplate					
	Otplate domaćeg pozajmljivanja					
	Otplate unutarnjeg duga					
	Otplate duga po izdatim garancijama					
	Otkup duga					
	C. NETO ZADUŽIVANJE (NETO OTPLATE DUGOVA) (1-2)	0	0	0		
	UKUPAN FINANSIJSKI REZULTAT (A+B+C)	-9.698.744	-8.398.450	-8.500.280	1.300.294	87%

Rukovodstvo je Godišnji izvještaj o izvršenju budžeta za 2020. godinu odobrilo 22. 2. 2021. godine.

Davor Pehar, direktor

Bilans stanja na 31. 12. 2020. godine			
Naziv institucije: Zavod za javno zdravstvo FBiH			
Opis	U obračunskom periodu tekuće godine	U istom obračunskom periodu prethodne godine	Procenat (2/3)x100
1	2	3	4
I AKTIVA			
A. Gotovina, kratkoročna potraživanja, razgraničenja i zalihe (1+...+8)	3.133.329	2.048.465	153
1. Novčana sredstva i plemeniti metali	312	319	98
2. Vrijednosni papiri			
3. Kratkoročna potraživanja	398.611	417.248	96
4. Kratkoročni plasmani			
5. Finansijski i obračunski odnosi s drugim povezanim jedinicama	2.277.842	707.959	322
6. Zalihe materijala i robe			
7. Zalihe sitnog inventara			
8. Kratkoročna razgraničenja	456.564	922.939	234
B. Stalna sredstva (11+14+17+18)	5.613.370	5.872.902	96
9. Stalna sredstva	13.018.845	12.783.136	102
10. Ispravka vrijednosti stalnih sredstava	7.405.475	6.910.234	107
11. Neotpisana vrijednost stalnih sredstava (9-10)	5.613.370	5.872.902	96
12. Dugoročni plasmani			
13. Ispravka vrijednosti dugoročnih plasmana			
14. Neotpisana vrijednost dugoročnih plasmana (12-13)	0	0	
15. Vrijednosni papiri			
16. Ispravka vrijednosti vrijednosnih papira			
17. Neotpisana vrijednost vrijednosnih papira (15-16)	0	0	
18. Dugoročna razgraničenja			
UKUPNO AKTIVA (A+B)	8.746.699	7.921.367	110
II PASIVA			
C. Kratkoročne obaveze i razgraničenja (19+...+24)	2.977.482	1.892.618	157
19. Kratkoročne tekuće obaveze	2.196.513	1.100.030	200
20. Obaveze po osnovu vrijednosnih papira			
21. Kratkoročni krediti i zajmovi			
22. Obaveze prema zaposlenicima	315.536	330.822	95
23. Finansijski i obračunski odnosi s drugim povezanim jedinicama			
24. Kratkoročna razgraničenja	465.433	461.766	101
D. Dugoročne obaveze i razgraničenja (25+26+27)	0	0	
25. Dugoročni krediti i zajmovi			
26. Ostale dugoročne obaveze			
27. Dugoročna razgraničenja			
E. Izvori stalnih sredstava (28+29+30+31-32)	5.769.217	6.028.749	96
28. Izvori stalnih sredstava	5.769.217	6.028.749	96
29. Ostali izvori sredstava			
30. Izvori sredstava rezervi			
31. Neraspoređeni višak prihoda nad rashodima			
32. Neraspoređeni višak rashoda nad prihodima			
UKUPNO PASIVA (C+D+E)	8.746.699	7.921.367	110

Na poziciji „Finansijski i obračunski odnosi s drugim povezanim jedinicama“, u skladu s propisima za budžetske korisnike koji nemaju transakcijske račune, iskazuje se razlika Aktive i Pasive.

Rukovodstvo je Bilans stanja na 31. 12. 2020. godine odobrilo 22. 2. 2021. godine.

Davor Pehar, direktor